

Riigi erinevate tasandite suutlikkus laste ja perepoliitika elluviimisel

Marre Karu

Poliitikauuringute Keskus Praxis

Lapse Huvikaitse Koja konverents "Laste ja perede huvikaitse - keda huvitab?"

28. September 2011, Tallinn

Mis on perepoliitika eesmärk?

Valitsusliit:

- Luua Eestist peresõbralik riik,
- kus inimesed soovivad hea meelega lapsi saada ja kasvatada ning
- väärikalt vananeda.

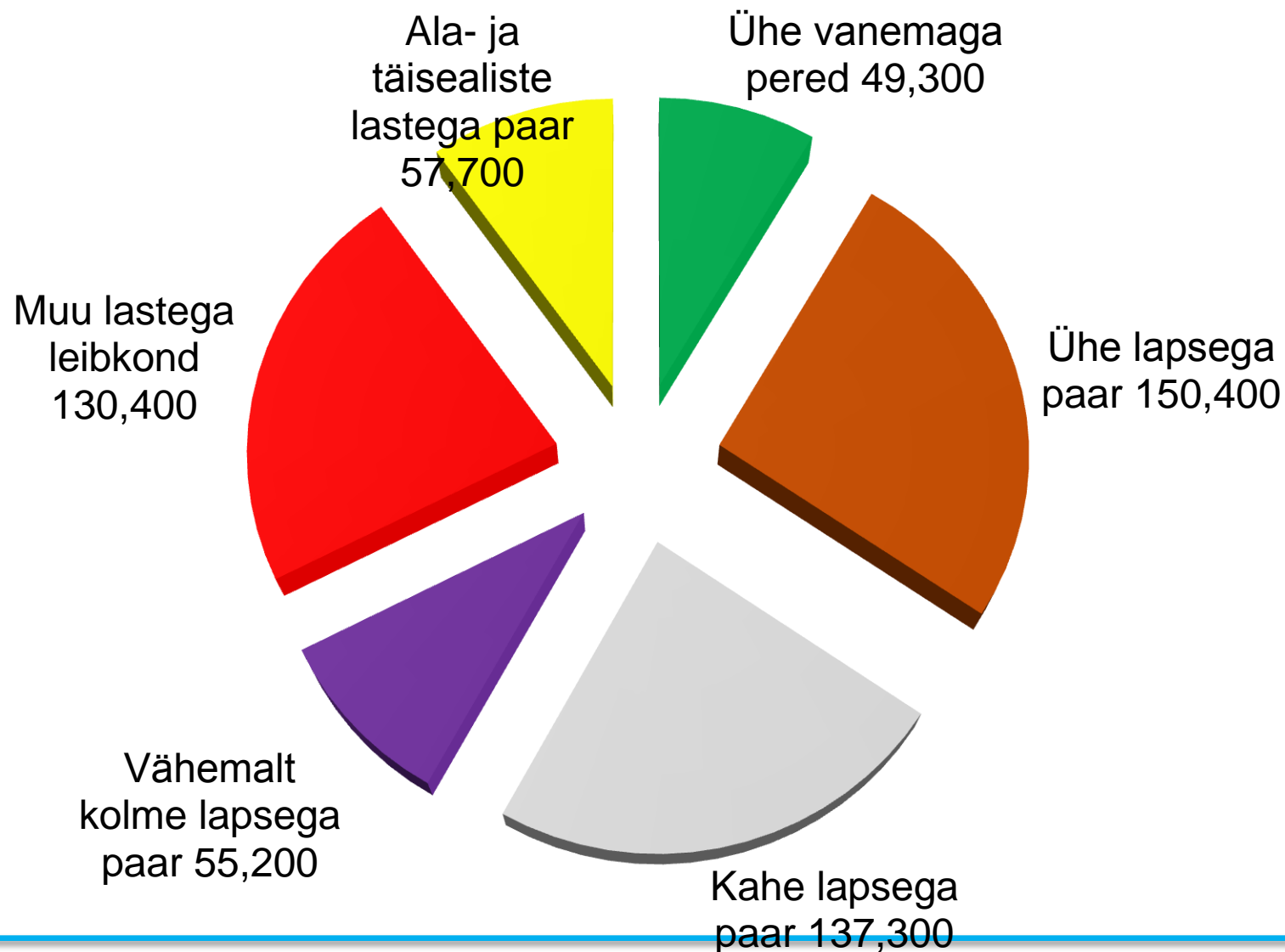
Sotsiaalministeerium:

- Lastele ja lastega peredele parima võimaliku elukvaliteedi tagamine.
 - prioriteetidid : Töö- ja eraelu ühitamine ja vanemaharidus
-

Eesmärkidest lähtuvalt tänased jututeemad:

- Vaesus ja toimetulek
 - Peretoetused
 - Toimetulekutoetus
 - Töötamine ja töö-ja eraelu ühitamine
 - Lapsehoolduspuhkus
 - Lapsehoid
 - Vanemaharidus ja lastekaitse
-

Eestis elab lastega peredes 580 000 inimest

Perepoliitika elluviijad

➤ RIIK

- Loob erinevaid poliitikaid ja strateegiaid
Seadused, arengukavad, toetused, hüvitised

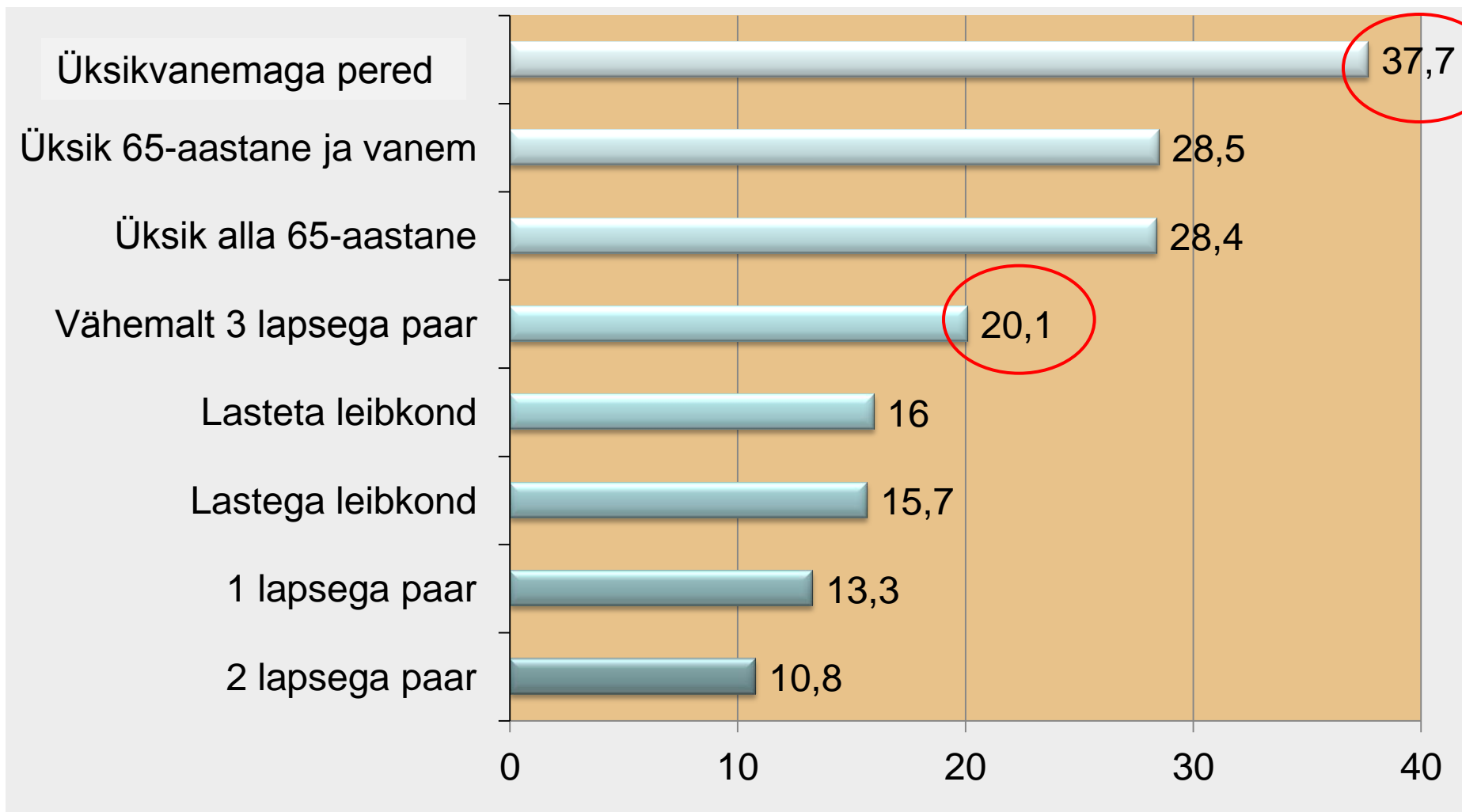
➤ KOHALIKUD OMAVALITSUSED

- Riigi poliitika ellu rakendamine
sotsiaalhoolekanne, sotsialatöö, teenuste korraldamine.

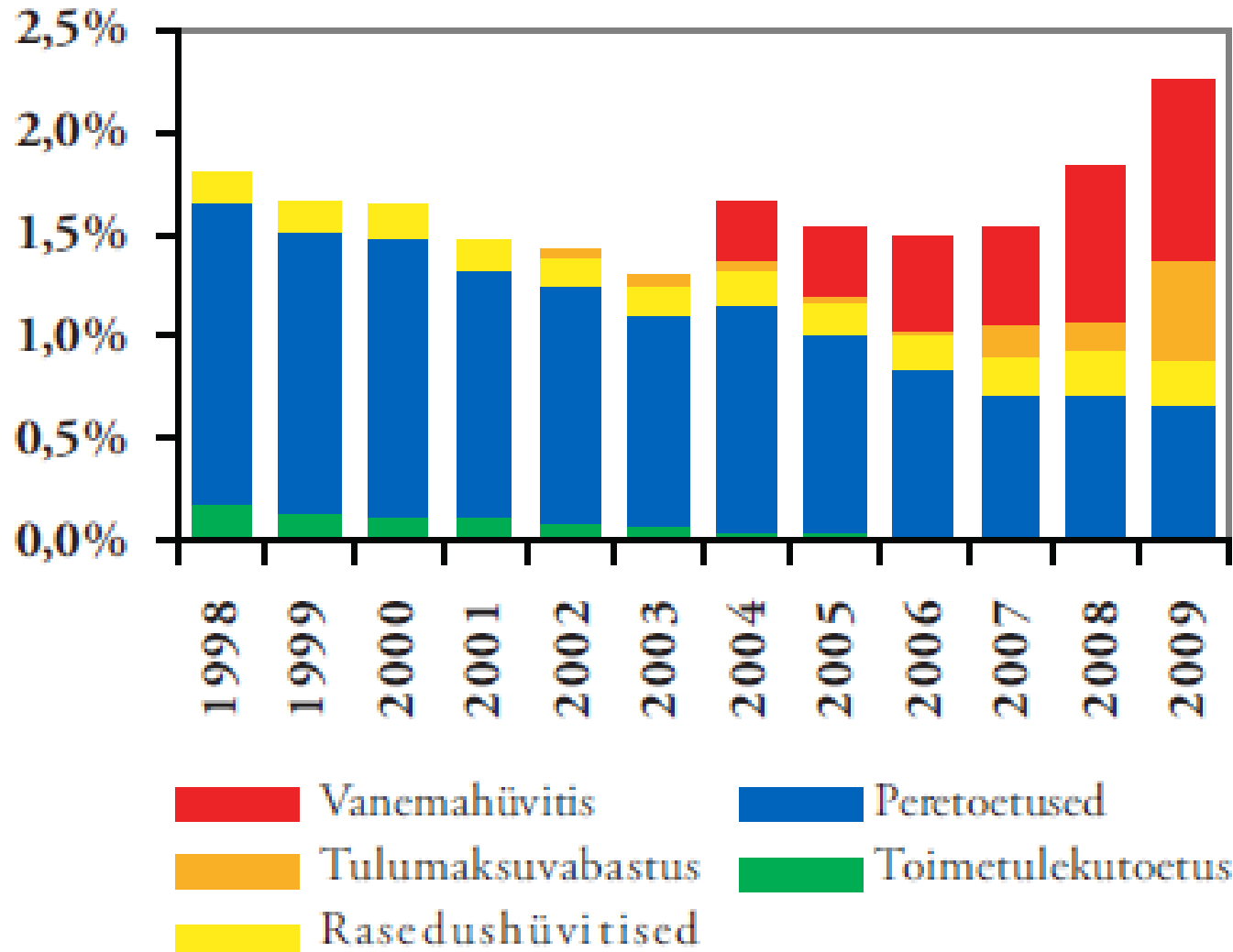
➤ KOLMAS sektor

- Samuti oluline perede ja laste valdkonna teenuste pakkuja
-

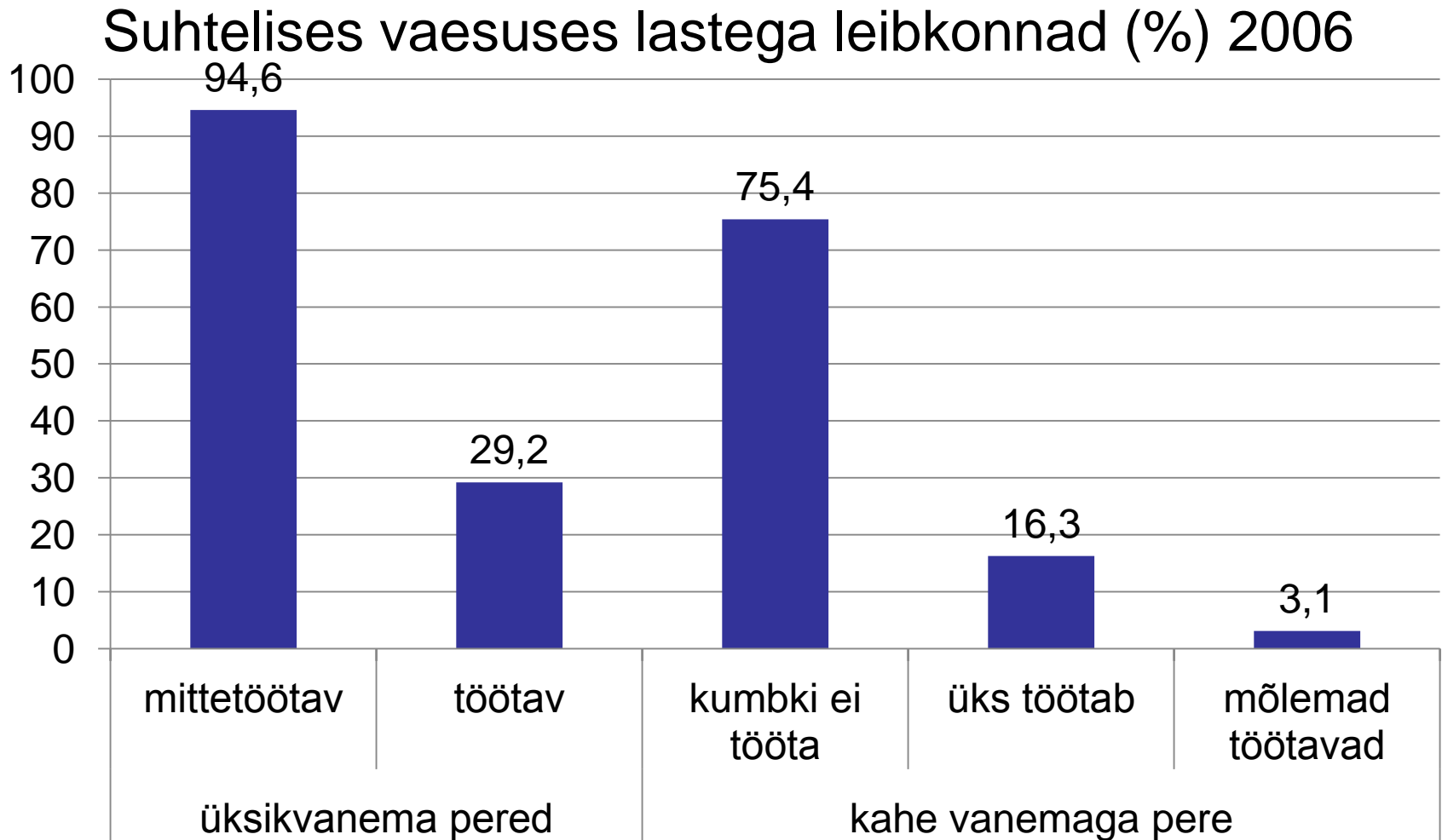
Toimetulek: üksikvanemad ja 3 ja enama lapsega pered on vaesemad

Lastega peredele suunatud rahalised toetused on tõusnud % (SKPst)

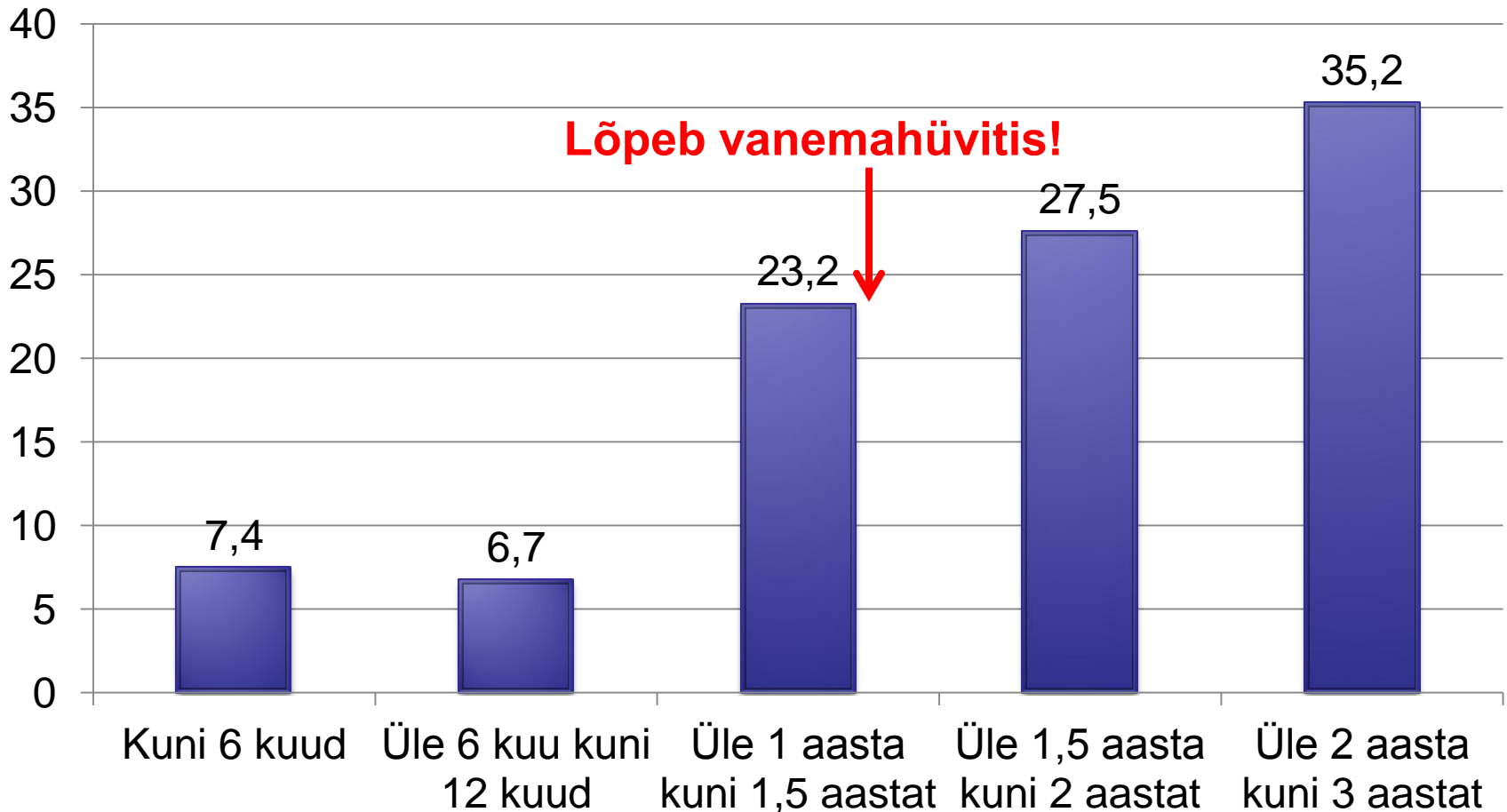

Parim ravim vaesuse vastu on töötamine

Vanemad on lapsepuhkusel ka pärast vanemahüvitise lõppemist

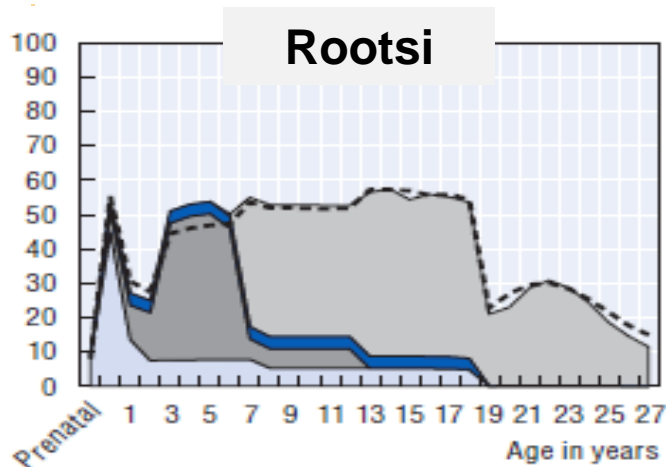
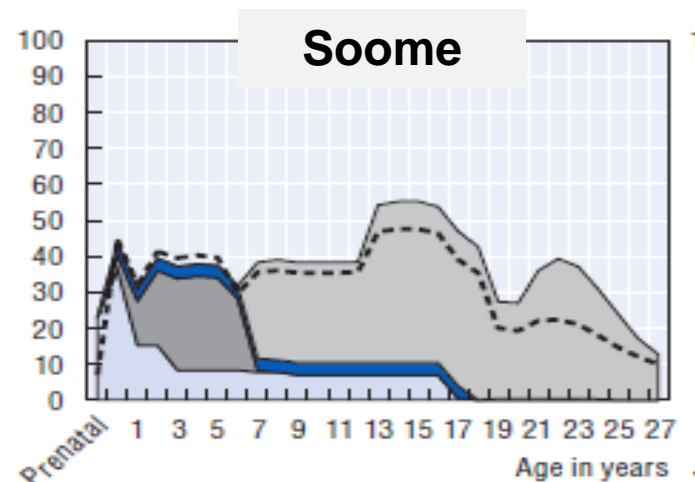
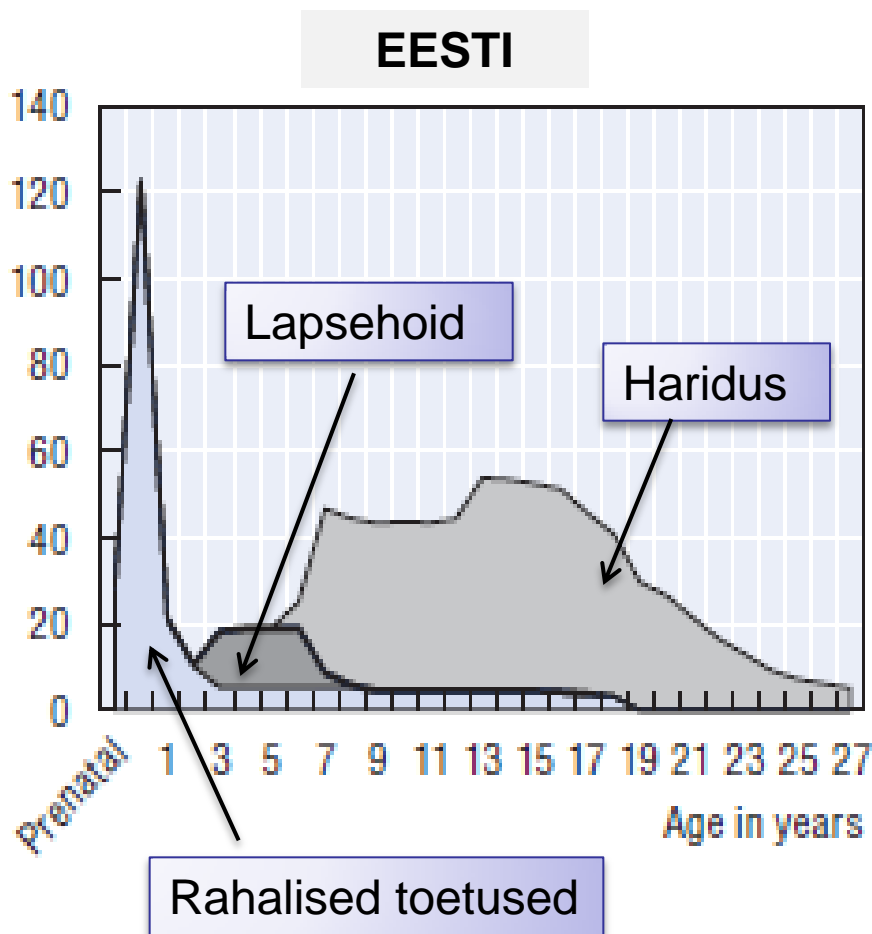
lapsepuhkuse kestus, alla 8-aastaste laste vanemad (%)

Allikas: Statistikaamet, Eesti Tööjõu Uuring 2010

Kõige vähem kulutatakse 2-6 aastaste lastele kulutused lapse kohta

(% tööalise leibkonna mediaansissetulekust), 2007

Allikas: OECD 2011 'Doing better for families'

Kõigile lastele ei jagu lasteaiakohti

- 69% 2-aastastest ja 86% 3-aastastest lastest käib lasteaias
- 39% KOVis on lasteaiajärjekorrad (Ainsaar 2009)
- Vaja on ligikaudu 4000 lasteaiakohta
- Lapsel on õigus alusharidusele!

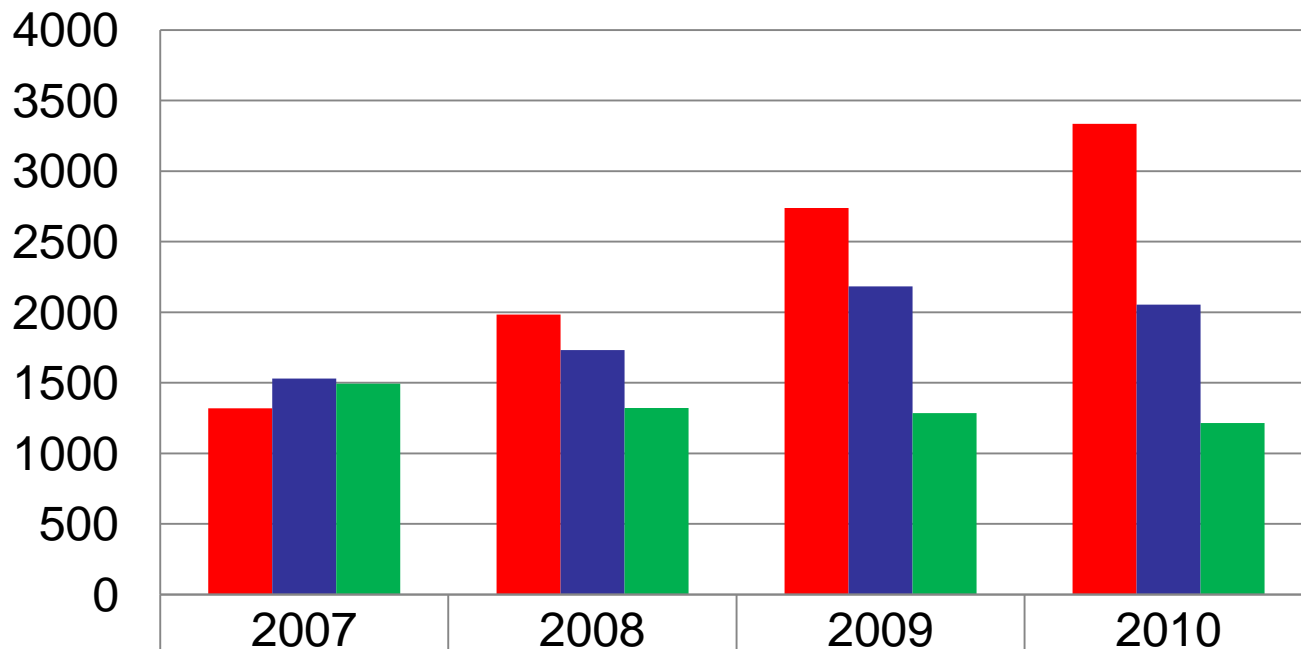
Teenuste korraldus ja kvaliteet?

- Reeglina võetakse lapsi kord aastas lasteaeda vastu
 - Õed ja vennad erinevates lasteaedades?
 - Lasteaiarühmade suurused?
 - Paindlikkus? ebatüüpilistel tööaegadel töötavad vanemad?
 - Alternatiivsed lapsehoiuteenused? Lapsehoidjad?
 - Pikapäevarühmad?
-

Laste õigused – kas perekond alati kaitseb last?

- 322 000 inimest on elu jooksul kokku puutunud paarisuhte füüsilise vägivallaga (2008/2009, Statistikaamet)
- 2009 aastal pandi toime 200 seksuaalkuritegu alaealiste vastu, 85% tuttavate, pereliikmete, sugulaste poolt. (Justiitsministeerium, 2009)
- Vanemliku hoolitsuseta ja abi vajavate laste arv tõuseb
- 2009. aastal puudutas vanemate lahutus ligikaudu 2070 last.
 - 41% lahutatud perede lastest ei näe oma isa üldse
 - Vaid 19% kohtub igal nädalal (2003. a. Hansson 2007)

Abi vajavate laste arv tõuseb

■ Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed kokku	1319	1984	2738	3334
■ Uued aasta jooksul arvele võetud lapsed	1529	1732	2184	2054
■ Asenduskodus viibivad lapsed	1493	1322	1284	1215

Probleeme tuleks ennetada ja lahendada!

- Vanemaharidus ja positiivne vanemlus
 - 71% lapsevanematest ei tea vahel, kuidas peaksid lapsevanemana käituma
 - 46% tunneb aeg-ajalt, et nad ei saa hakkama
 - 56% vajaksid nõu, ei tea, kuhu pöörduda (Euroopa Sotsiaaluuring 2010)
 - Lastekaitse sotsialatöö, noorsotöö
 - lastekaitsetöötajaid napib: 1382 last sotsiaaltöötaja kohta
 - Tugispetsialistid koolis, KOVides
-

Laste ja perede arengukava 2012-2020 eesmärgid

- Teadmistepõhine ja ühtne poliitika
 - Positiivset vanemlust toetav riik
 - Lapse õiguste tagamine ja toimiv lastekaitstesüsteem
 - Adekvaatsed majanduslikku toimetulekut toetav kombineeritud toetuste ja teenuste süsteem
 - Meeste ja naiste võrdsed võimalused töö-, pere- ja eraelu ühitamiseks
-